«Els talents s´han de treballar, ja que allò que no es cultiva, es perd»

Maria Teresa Gómez Masdevall pronuncia aquest dimecres, dia 25, a les 18.30 h, a la Biblioteca de Figueres, una conferència sobre alumnes amb altes capacitats

Maria Teresa Gómez Masdevall

MAIRENA RIVAS

La mestra i psicòloga Maria Teresa Gómez Masdevall pronuncia aquest dimecres, dia 25, la conferència «L'alumnat amb altes capacitats», a la Biblioteca Fages de Climent, de Figueres, a les 18.30 hores. És la vicepresidenta de la Fundació d'Ajuda a Nens i Joves amb Altes Capacitats (FANJAC) a Catalunya, entitat que a la delegació de Girona té com a president i vicepresident dos figuerencs, Miquel Bujons i Teo Juvé.

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) promou els SEUminaris del Màster, organitzats conjuntament entre la Xarxa Territorial de la UOC i el Màster de Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge. En cada SEUminari un ponent presenta un cas d'un nen amb una dificultat d'aprenentatge o trastorn del llenguatge, una metodologia o un material per a la seva intervenció. Aquest cop, el SEUminari l'imparteix Maria Teresa Gómez Masdevall, especialista en alumnes amb altes capacitats. La xerrada és oberta a tothom, però cal inscriure's [http://symposium.uoc.edu].

Com es va endinsar en aquesta especialització?

Sóc mestra i psicòloga i he estat molts anys en un equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP). Aquí és on vaig veure la necessitat de treballar amb els alumnes amb altes capacitats. Era un col·lectiu que estava molt oblidat i en l'àmbit de centre es prestava més atenció als nens que tenen més dificultats per aprendre que a ells.

Què la va moure a treballar per a aquests nens?

Va ser en un moment puntual davant una alumna amb altes capacitats que s'ho passava molt malament, tenia mal de panxa, mals de cap i no volia anar a l'escola perquè s'avorria i deia que no li ensenyaven res i que anava a desaprendre. Els pares estaven molt preocupats, ja que va acabar amb depressió. No sabia com ajudar-la i a partir d'aquí vaig demanar per fer una llicència dedicada a aquest tema. Cada vegada veia més la necessitat de formar-me i poder detectar aquests alumnes i solucionar els seus conflictes. He escrit un parell de llibres en col·laboració amb la Victòria Mir sobre altes capacitats i com gestionar les emocions.

Com ha previst enfocar la seva ponència a Figueres?

Parlaré dels diferents models d'intel·ligència i de les intel·ligències múltiples. També presentarem un cas pràctic d'una doble acceleració explicada per un pare, que és el nostre president, en Miquel Bujons, el qual molt amablement s'ha ofert a parlar de la seva experiència.

És fàcil per a uns pares o per a un mestre fer la detecció d'un nen amb altes capacitats?

Ells els identifiquen, observen alguns trets significatius i llavors cal que es faci una bona detecció a través de l'EAP o un centre que conegui aquest alumnat. Jo fa quatre anys que estic detectant alumnes i assessorant pares i mestres que ho demanen. Realment els que t'envien els mestres quasi tots podem dir que són d'altes capacitats, i els pares també ja tenen bon ull clínic. Però encara falta molt, sobretot la intervenció dins l'aula. Els mestres, quan saben que tenen un nen amb altes capacitats, fan tot el que poden per ajudar-lo, però no és fàcil amb la diversitat que tenen a la classe.

Creu que les famílies i les escoles disposen de prou informació entorn d'aquesta temàtica?

Encara no.

Què són les altes capacitats?

Hi ha diferents tipologies, els precoços, els talentosos i els superdotats.

Com identificaríem els precoços?

Són nens que aprenen a un ritme més ràpid que els altres, però més tard es poden igualar i seguir una evolució normal. Si això passa, pot ser a causa d'algun problema educatiu. O, per altra banda, poden acabar amb una superdotació que és el que correspondria. Per això és tan important tenir-los en compte.

Com defineix els talentosos?

Són els que tenen una gran capacitat en relació amb un aspecte de la seva intel·ligència. S'han de treballar molt els talents, ja que tot talent que no es cultiva es perd. S'inclouen no només els nens dotats intel·lectualment, sinó també aquells que tenen un potencial musical, esportiu...

Això vol dir que les altes capacitats no són només intel·lectuals?

No només intel·lectuals, considerem també un talent esportiu, musical, social.

I com defineix els superdotats?

No tenim una definició que abasti i pugui clarificar tots els perfils dels nens superdotats i que sigui acceptable per a tothom. Però podríem dir que són els que tenen molt bona capacitat intel·lectual: lingüística, matemàtica, espacial, a més de bona creativitat i motivació.

Què són intel·ligències múltiples?

Howard Gardner va crear la teoria de les Intel·ligències Múltiples. En ella, considera que la intel·ligència no és una capacitat general i única, sinó el conjunt de diverses intel·ligències: lingüística, lògica i matemàtica, cinètica corporal, musical, espacial, intrapersonal, interpersonal, naturalista i espiritual.

En quines xifres creu que ens movem a les comarques gironines pel que fa a nens amb altes capacitats?

No ho sé exactament. Nosaltres tenim unes 150 famílies a Girona que tenen fills amb altes capacitats, i a vegades més d'un fill. Tot i que els perfils poden ser diferents. Un pot ser més acadèmic, un altre més creatiu, a vegades s'amaguen o estan enfadats i es porten malament.

Des de la seva experiència, hi ha algun cas que l'hagi sorprès especialment?

Més d'un. Hi ha alumnes que aprenen tan ràpid que s'han accelerat fins i tot dos cursos amb molt bon resultat i amb una adaptació immillorable.

Quin treball es fa a les comarques gironines amb aquests nens?

Cada dia els centres es preocupen més d'aquest alumnat, no tant com nosaltres voldríem, però s'ha avançat. Ja es fan grups per treballar l'excel·lència. Els EAP, pràcticament un de cada equip, s'han format en aquesta matèria i ho fan extensiu als mestres que tenen interès i als seus companys.

Té actuacions concretes la Fundació d'Ajuda a Nens i Joves amb Altes Capacitats?

Fem tallers especials, de robòtica, escacs, teatre, gestió d'emocions? Fem sortides lúdiques i moltes altres activitats. El més imminent són dues xerrades de formació per a pares, mestres i alumnes de la UdG. L'11 de desembre tindrem en Guillermo Ballenato que farà una conferència molt interessant per a professors a l'Auditori Josep Irla, de 6 a 8, i la Montse Expósito, per a pares, el 15 de desembre, a les 6.30, a la Casa de Cultura de Girona.

Quins indicadors mostren que un nen pot presentar altes capacitats?

Els 'Superdotats-I' presenten una intel·ligència excepcional excepcional per la facilitat i rapidesa en aprendre, combinar i utilitzar coneixements. Pel que fa a la percepció espacial, manegen simbòlicament figures en l'espai i reconeixen relacions de mida, distància, posició i forma. Quant al raonament verbal, tenen un vocabulari ric i ampli, i una gran habilitat per relacionar conceptes. Pel que fa al raonament matemàtic, tenen un bon domini de conceptes per calcular i resoldre problemes. També és important la memorística, ja que emmagatzemen i

recorden moltes dades diverses amb rapidesa i sense esforç. Tenen curiositat intel·lectual, un raonament lògic i concentració. Quant a la comprensió i generalització, tenen capacitat per establir relacions més enllà de fets observats.

Pel que fa als 'Superdotats-II', no hi ha una personalitat comuna, existeixen sentiments i actituds que es manifesten amb més freqüència. Socialment, es relacionen més bé amb nens més grans, prefereixen treballs individuals als de grup. Tenen una elevada sensibilitat i sensació de sentir-se diferents, el seu sentit ètic i moral és molt desenvolupat; tenen capacitat de lideratge; són enginyosos i imaginatius; creatius i inconformistes; perfeccionistes i perseverants, i tenen un autoconeixment molt desenvolupat.

Els 'Superdotats III' tenen inventiva, originalitat, fluïdesa, flexibilitat, pensament independent i pensament integrador, pel que fa a l'àmbit de la creativitat. A més, tenen una alta motivació interna cap al coneixement, que pot ser potenciat, modulat o reduït per components externs. És fonamental la correcta estimulació dels alumnes per tal que puguin desenvolupar les seves potencialitats.

Font del document:
http://www.emporda.info/fets-gent/2015/11/24/talents-shan-treballar-ja-que/293491.html?utm_source=rss